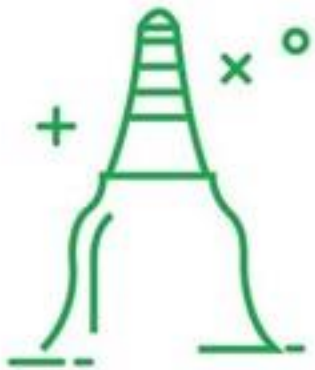

รายวิชา กลุ่มบูรณาการ (แกนหลักสังคมศึกษา)

เรื่อง มารยาทของศาสนิกชน (1)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้สอน ครุฑจรัญช์ สุขเจริญ

มารยาท ของศาสนิกชน

แบบทดสอบ ก่อนเรียน

1. การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ชาย-หญิงนั่งทำใด

ก. นั่งสมาธิ

ข. นั่งพับเพียบ

ค. เลือกนั่งท่าที่สบาย

ง. นั่งท่าเทพบุตร-เทพธิดา

2. อัญชลี วันทา อภิวาท เป็นองค์ประกอบของการกราบแบบใด

- ก. การกราบพระรัตนตรัย
- ข. เบญจางคประดิษฐ์
- ค. การกราบพระสงฆ์
- ง. กราบบิดามารดา

3. การประนมมือขึ้นระหว่างอกปลายนิ้วชี้อยู่ที่ปลายจมูก
ก้มศีรษะเล็กน้อยใช้ไหว้ผู้ใด

ก. บิดามารดา

ข. ครูอาจารย์

ค. ญาติผู้ใหญ่

ง. มิตรสหาย

4. การกราบบิณฑามารดา ครูอาจารย์หรือผู้ใหญ่ ควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. กราบครึ่งเดียวในท่าที่สะดวก
- ข. กราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
- ค. กราบครึ่งเดียวแบบมือศีรษะจรดพื้น
- ง. กราบครึ่งเดียวแบบท่าประนมมือ
หน้าผากแตะส้นมือบน

5. การกราบศพพระ ควรจุดธูปกี่ดอก

ก. 1 ดอก

ข. 3 ดอก

ค. 5 ดอก

ง. 7 ดอก

1. การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ชาย-หญิงนั่งทำใด

ก. นั่งสมาธิ

ข. นั่งพับเพียบ

ค. เลือกนั่งท่าที่สบาย

ง. นั่งท่าเทพบุตร-เทพธิดา

2. อัญชลี วันทา อภิวาท เป็นองค์ประกอบของการกราบแบบใด

ก. การกราบพระรัตนตรัย

ข. เบญจางคประดิษฐ์

ค. การกราบพระสงฆ์

ง. กราบบิดามารดา

3. การประนมมือขึ้นระหว่างอกปลายนิ้วชี้อยู่ที่ปลายจมูก
ก้มศีรษะเล็กน้อยใช้ไหว้ผู้ใด

ก. บิดามารดา

ข. ครูอาจารย์

ค. ญาติผู้ใหญ่

ง. มิตรสหาย

4. การกราบบิดามารดา ครูอาจารย์หรือผู้ใหญ่ ควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. กราบครึ่งเดียวในท่าที่สะดวก
- ข. กราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
- ค. กราบครึ่งเดียวแบบมือศีรษะจรดพื้น
- ง. กราบครึ่งเดียวแบบท่าประนมมือ
หน้าผากแตะส้นมือบน

5. การกราบศพพระ ควรจุดธูปกี่ดอก

ก. 1 ดอก

ข. 3 ดอก

ค. 5 ดอก

ง. 7 ดอก

ความหมาย

มารยาทของศาสนิกชน คือ ระเบียบ
ปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวพุทธยึดถือเป็นหลัก
ในการปฏิบัติตนทั้งต่อพระภิกษุ
และพุทธศาสนิกชนด้วยกัน

มารยาทการยืน

การยืน ตามลำพังการยืน
ตามลำพังจะยืนแบบใดก็ได้
แต่ควรอยู่ในลักษณะ
สุภาพ สบายโดยมีส้นเท้า
ชิด ปลายเท้าแยกเล็กน้อย
ปล่อยแขนแนบลำตัว

มารยาทการนั่ง

นั่งต่อหน้าผู้ใหญ่

มารยาทการเดิน

การเดิน ตามลำพังควร
เดินอย่างสุภาพ ไหล่ตั้ง
หลังตรง ช่วงเท้าไม่ยาว
หรือสั้นเกินไปแกว่งแขน
พองาม

การเดินตามลำพัง

เดินนำหรือเดินตามผู้ใหญ่

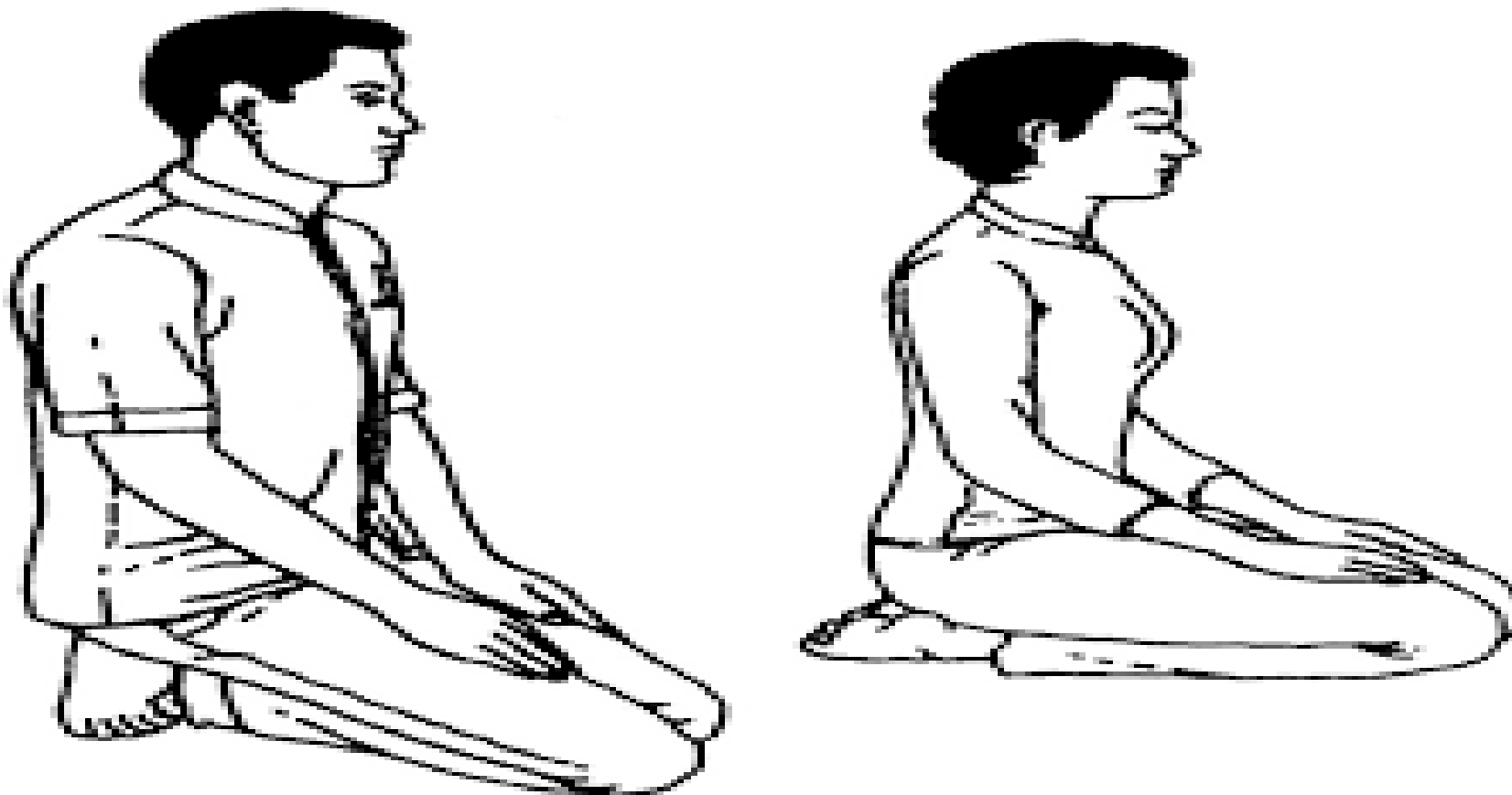

เดินผ่านผู้ใหญ่

การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

1. ผู้ชาย นั่งท่าเทพบุตร โดยนั่งคุกเข่าปลายเท้าตั้ง
นั่งบนส้นเท้า วางมือทั้งสองบนหน้าขาทั้งสอง
2. ผู้หญิง นั่งท่าเทพธิดา โดยนั่งคุกเข่าปลายเท้า
กราบ นั่งบนส้นเท้า วางมือทั้งสองบนหน้าขาทั้งสอง

การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

ยกมือขึ้นประนม
ระหว่างอก ปลาย
นิ้วชิดกันแขนทั้ง
สองแนบกับลำตัว

อัญชลี

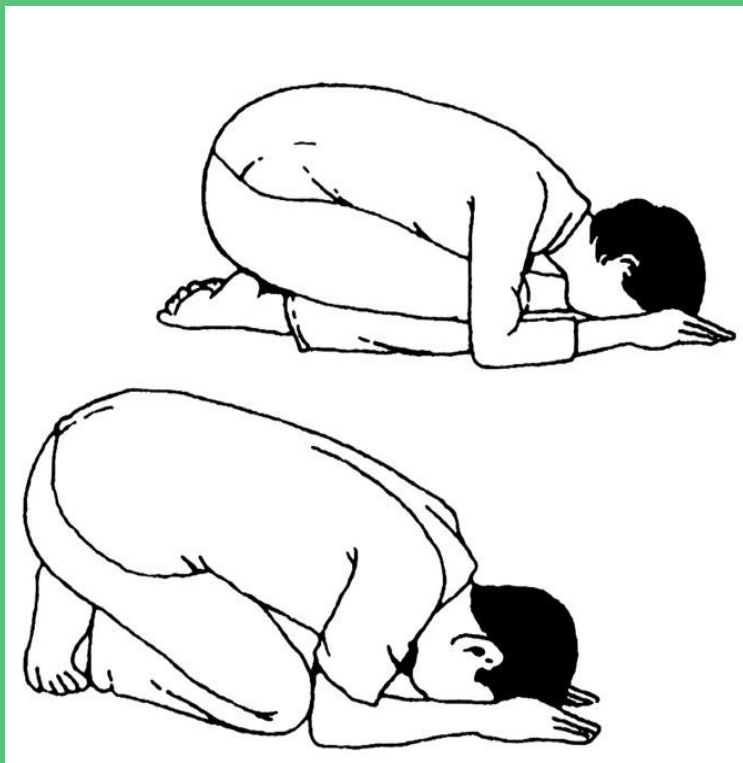
วันทา

ยกมือขึ้นไหว้โดยให้
ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่
ระหว่างคิ้วพร้อมก้ม
ศีรษะพองาม

อภิวาท

ทอดมือลงกราบ ให้มือและแขนทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้น้ำผากจรดพื้นระหว่างมือทั้งสอง
ผู้ชาย กางข้อศอกทั้งสองข้างลงต่อจากเข่าขนานกับพื้น
ผู้หญิง ใช้ข้อศอกคร่อมเข่าเล็กน้อย

กิจกรรม

คำชี้แจง : เขียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การกราบพระรัตนตรัยสำหรับชาย
และหญิง มีข้อแตกต่างกันอย่างไร

สรุปบทเรียน

มารยาทการยืน คือ มือทั้งสองข้างแนบลำตัว

มารยาทการเดิน คือ เดินด้วยอาการสำรวม

มารยาทการนั่ง คือ การนั่งที่สุภาพเรียบร้อย

มารยาทการกราบพระรัตนตรัย คือ

อวยวะ ทั้ง 5 ส่วนจรดพื้น